

UOLI VOLOXU ANE PAULO MUKAUKAVU MULAI NOXI'A TA EPESO

Vaikala lamana

Paulo mukaukavu uoli voloxu ane 'o mulai noxi'a ta Epeso, xo umasaxa sou ulamanalixa'a aloxo 'o. Xavutala noxou Lataua ne lexe upitanu mimii teitexi no opo loxotolo mo mimii no lialia 'o ne uxolu no laaxu Kalisito mo Anu uxolu kisou mimii ne ukalusi (1:10). La sou Lataua mumasaxa lexe uavutinoxu ta mitema noxou sou ipita ixolu noxou Kalisito mo ixali vilesisi.

Paulo musokou vaivaikala noxou la mulanalixu vaikala kisou lexe Lataua musosovosi'a ta mitema noxou la mupitane'i no anu vote'i a loxovaa. Anu mulamanalixu lexe no anu tanutanuxu noxou Lataua, la mu'oxone'i mixali vilesisi. No anu xaixai noxou Iesu la Lataua mululusou susu noxi'a, xe mulivulixa'a no anu sakisaki sou susu. Mo Anu mulosi'a Uleenu Tavuna loxo Anu sosovo noxou sou u'oxonu mimii lalaixe loxo Anu musakiinu vaikalasou tei (1:14). Xe tameisou la Paulo muvikala lexe ta mitema ane ilo'a Kalisito mipita ne ipita ixali vilesisi no anu maulixa'a. No anu viavaikala noxou Paulo la anu mu'oxonu vaikala tovola'i mose'i sou ulamanalixa'a ta mitema noxou Lataua lexe ane'i mipita noxou Iesu la ane'i mixali vilesisi. Anu mu'oxo lexe ta temanu lalotu ne loxo itema vasimolu ia Kalisito anu muxali kisou (4:1). Mo mutovola'inu vile lexe aloxo tani, ia Iesu anu loxo atolaxu tani (2:19-22). Xe aloxo sema ilou mulu mitaula'i, la Iesu aloxo sema mulue (5:22-32). No anu uoli voloxu ane 'o la nenge tamomomo

sou tamaisou lamana mii ma'ia lailaixe Lataua mu'oxonu mulai noxi'a ta mitema noxou.

A'alo muai no nano aloxo 'o

Vaikala lamana 1:1-2

Kalisito anu kisou mimii mukalusi 1:3-14

Lakilaka noxou Paulo 1:15-23

Noxou Kalisitosi la nenge temauli 2:1-3:21

'Ilixo sou lalotu maninasou 4:1-6:20

Vaikala sou sexela xe lakilaka 6:21-24

¹ ✧Eni Paulo aposeli noxou Kalisito Iesu no anu masaxa noxou Lataua mupalusilo sou akaukavunu vaivaikala ane 'o ulai noxinge ngingi ta mitema noxou Lataua, mo ngingi ane ngemuxaxu tangengi noxou Kalisito Iesu ne Epeso. ² Eni akilaka lexe alauna mo opo se'isisi noxou Lataua Maminge mo Tila Iesu Kalisito uxolu noxinge.

Alualu Noxou Kalisito Mune'e Noxinge

³ ✧Ta'itinu Lataua ualasou anu Tila noxinge Iesu Kalisito Momu. Noxou Kalisito la sou Anu mualusinge no anu mii lailaixe teitexi no opo loxotolo sou usu'uli uleenenge. ⁴ ✧Xo no mine Anu ukoinu mimii uao la, Anu musosovosinge. Mo no iou Lataua la nenge malemalenga mo ta noxou la, ta mitema ixalisou susu vile noxinge uasi. ⁵ ✧No anu tanutanuxu noxou Lataua la Anu xavutalau lexe, noxou Iesu Kalisito la Anu umoxo'inge lexe nenge taxali loxo anu ta 'olu. Anu tanu mo masaxa tatila noxou aloxo ne. ⁶ La sou nenge ta'itinu Lataua ualasou no anu alauna lailaixe ane Anu mulosinge vitanisi muxolu noxou Iesu

✧ 1:1: Apo 18:19-21; 19:1 ✧ 1:3: Ep 2:6 ✧ 1:4: Ioa 15:16

✧ 1:5: Ioa 1:12

anu ane Anu tanuxu musuku. ⁷ ✧Alauna tatila mu'ana'ana noxou Lataua la muno'u 'ulusinge no anu sialuxu Iesu. La sou Anu mululusou susu noxinge no anu alauna noxou. ⁸ No anu alauna noxou la Anu mu'ana'analininge no anu xavutala laixe mo lavulavu lailaixe. ⁹ ✧Mo Anu mumolo tanou mii mai'a ane lexe Anu u'oxonu no anu xaixai naxou Kalisito. Ia xavutalau ne tei la mutalume, ia vaimomo 'o Anu mulosiengexu xavutala noxou ne. Anu u'oxonu manina sou ne. ¹⁰ ✧Xavutala ne aloxo 'o, xavutalau ne. Mo voxo ulai ukalu la Anu mupitanu mimii latala teitexi no opo loxotolo mo no lia 'o mukalusi ne muxolu loxo kisi'a Kalisito.

¹¹ ✧Mo noxou Kalisito la sou Anu xavutala mo masaxa noxou anu ane mu'oxonu mimii latala mukalusi ne musosovosixe lexe nexi ta na'u maninasou. ¹² Anu musosovosixe ta Iutaiasi tei, xo nexi teloopala noxou Kalisito. La sou nexi ta'itinu Lataua no anu alauna lailaixe noxou ne. ¹³ Mo ngingi kalumo ngelomusou vaikala manina noxou Kalisito. La sou ngexali ngexolu noxou la anu a'alo lailaixe sou Lataua mupamaulingengi. Mo ngemuxaxu tangengi noxou Kalisito la sou mumomomo sou vaikala noxou Lataua e musakii tei lexe umulaxu sosovo vile noxinge. Sosovo noxou ne ane Uleenu Tavuna noxou. ¹⁴ ✧Nenge teno'u Uleenu Tavuna la sou nenge tamomomo sou tano'u mimii lailaixe teitexi no opo loxotolo ane Lataua mulalaxiinu sou ulosi'a tamitema noxou. La sou nenge ta'itinu ualasou no anu alauna noxou singe.

✧ 1:7: Ep 2:7; Kol 1:14 ✧ 1:9: Rom 16:25 ✧ 1:10: Kol 1:16, 20 ✧ 1:11: Rom 8:28-29 ✧ 1:14: 2Ko 1:22

Lakilaka Noxou Paulo

15 Aloxo ne la sou no mine eni elomusinge lexe ngingi ngemuxaxu tangengi noxou Tila Iesu mo ngingi tangengixa'a ta mitema noxou Lataua.

16 La sou eni axavutalangengi no anu lakilaka noxilo mo alemolu laixe noxou Lataua utotomu.

17 ✧Mo utotomu ne eni akilaka ulai noxou Lataua e Tila noxinge Iesu Kalisito. Anu Maminge xavi musuku lexe ulosinge Uleenu sou ulosinge xavutala lailaixe, mo ngalavusou Lataua laixe, xe upalapala'alixu laaxu vaivaikala noxou ane mutalume.

18 Mo eni akilaka kalumo lexe ukisiinu xavutalamengi mo sou xavutalamengi ulamana no anu mii ma'ia ane anu mu'avalinge la ngingi ngelooala no anu, mo ngalavusou laixe lexe lavuluti lailaixe ne Lataua ulosi'a ta mitema noxou.

19 ✧Mo eni akilaka lexe nenge ta mitema ane tamuxaxu tanenge noxou ne, talavusou xavi noxou Lataua a uxolu noxinge. Xavi noxou Lataua e uxaxai noxinge ne anu uxaxai la xavi musuku umomomo sou tatilovo sou uasi.

20 ✧Xe no mine musoli la no anu xavi noxou Latauasi la mutulusou. No anu xavi ano 'o la Lataua mulaixu sou muxolu no avolu tema teitexi no opo loxotolo.

21 ✧La Anu muxolu kisi'a ta uleenu ane mixolu teitexi no opo loxotolo, mo muxolu kisi'a ta mitema e iulaxune'i ta mitema no lia 'o mo ta tatila no lia ukalusi 'o xe ta uleenu ane xavine'i musuku kalumo. Anu muno'u uala tila manina. Uala tila ne sou vaimomo 'osi uasi, sou 'ili'i kalumo.

22 ✧Mo Lataua mumuxaxu mimii latala muxolu no laaxu mo musosovo sou lexe Anu uxolu kisou mimii latala ukalusi, mo

✧ 1:17: Kol 1:9 ✧ 1:19: Kol 1:11 ✧ 1:20: Lex 110:1; 2Ko 13:4; Kol 2:12 ✧ 1:21: Kol 1:16; 2:10 ✧ 1:22: Lex 8:6

uxolu kisou noxi'a ta mitema ilotu noxou Iesu.
 23 ✧Lalotu ne anu Kalisito vasimolu. Anu muxolu
 mo mu'ana'ana no anu mimii latala mukalusi mo
 mu'ana'ana no anu lalotu noxou.

2

Nenge Tesoisoli Ia Kalisito Mutulusinge

1 ✧Ngingi tei la nge'oxo'oxonu 'ili'ilixo ma-
 sumasua mo susu la muvau ulengengi mu-
 soisoli. 2 ✧No mine ngingi ngemulimulinu xolux-
 olu mo muamua'i masumasua sou lialia 'o, mo
 ngemulinu 'ilixo noxou kisi'a ta uleenu ta ma-
 sumasua e musaxila'u la va'a vitanisi teitexi no
 loxotolo. Anu uleenu ne ane uxolu uxaxai no
 nano no anu maulixa'a ta mitema ane mose'i
 ilolomu uasi vaimomo 'o. 3 ✧Nenge nenge'a tei
 la texolu no taine'i mo xavutalaminge muavuti
 la temulimulinu masaxa masua sou vasimenge
 sou umomomo sou masaxa no anu vasimenge.
 Nenge te'oxonu aloxo ne, la nenge kalumo texo
 no nano no anu la'ia noxou Lataua ane Anu
 mulalaxiinu sou ulosi'a ta mitema ukalusi ane
 mose'i imulimulinu 'ili'ilixo ane ne. 4-5 ✧Manina
 susu noxinge te'oxo'oxonu la muvau uleenge
 musoisoli, ia xo no anu alauna mo tanu tanuxu
 lailaixe noxou Lataua mu'ana'ana no anu alauna
 misevile la sou mutulusinge temauli noxou
 Kalisito. Ani no anu alauna tatila noxou Latauasi
 la sou Anu mupamaulingengi. 6 ✧Mo Anu mu-
 tulusinge nenge'a Kalisito la mupalupexasinge
 no pa'umolu teitexi no opo loxotolo mo nenge'a
 Iesu Kalisito texolu tepita. 7 Anu mu'oxonu aloxo

✧ 1:23: Rom 12:5; Ep 4:10, 15; Kol 1:18 ✧ 2:1: Kol 1:21; 2:13

✧ 2:2: Kol 3:7; Tit 3:3 ✧ 2:3: Kol 3:6 ✧ 2:4-5: Rom 6:11-13

✧ 2:6: Kol 2:12

ne noxinge mo u'oxonu kalumo noxi'a ane'i ane ili'i. Anu mu'oxonu aloxo ne sou umaxa'u alauna tatila noxou singe noxou Kalisito Iesu. Alauna tatila noxou ne umomomo sou tatilovo sou uasisi manina. ⁸⁻⁹ ✧ La sou no anu alauna noxou la, Anu mupamaulingengi xo ngingi nge-muxaxu tangengi noxou. Mii ane 'o, nga'itinu ualasinge lexe ngingi nge'oxonu muxali no anu xaixai noxinge, mo lakolisou xaixai noxinge uasi. Anu Lataua molusi mulosinge vitanisi. ¹⁰ ✧ Lataua anu mukoinenge, la sou Anu mupuinenge. Sou nenge tamuamua'i no anu vote'i sou 'ilixo laixe ane Anu mulalaxiinu tei lexe nenge tamulinu.

Noxou Kalisito La Nenge Taxali Vilesisi

¹¹ Aloxo ne la sou ngingi ane ngaxali no anu mata noxi'a ta Iutaia uasi ngaxavutala ulivu. Ta Iutaia ilemenge lexe ngingi xooxoo ungasinge uasi, ia ane'isisi xooxoo mungasi'a. 'Ilixo ane ne i'oxo noxi'a ta mulusi vasime'a mo ixaxaisou no 'a avo'a. ¹² ✧ Mo ngaxavutala ulivu, tei no mine ngingi ngamuxaxu tangengi noxou Kalisito uao, la ngingi ngexolu va'axu noxou. Mo ngaxavutalanu laixe, tei la ngingi ngexolu loxo ta asila mo ngexali no anu mata noxi'a ta Isilaeli uasi. Lataua musakiinu vaikala mo mulosi'a ta Isilaeli lapuloto, la ngingi ngexolu va'axu noxi'a. Mo no mine ngingi ngexoxolu no lia 'o la ngaloopala sou ngano'u mii vile laixe ili'i uasi mo ngalavusou Lataua uasi. ¹³ ✧ Mo tei la ngingi ngexolu no paxa manina. Ia vaimomo 'o, no anu sialuxu

✧ 2:8-9: 1Ko 1:29-31; 2Ti 1:9 ✧ 2:10: Tit 2:14 ✧ 2:12: Rom 9:4; Kol 1:21 ✧ 2:13: Kol 1:20

Kalisito la muno'inge ngelivu mune'e 'alai noxou mo ngexolu ngepita noxou Kalisito Iesu.

14 ✧ Xo noxou Kalisitosi la mulosinge opo se'isisi mo mu'oxonu xoluxolungenge muxali laixe. Tei la ta Iutaia mimolosilangengi mo mikalipalangengi. Ia noxou Kalisito la mumamulonu vimelu e muxolu no taingengi la ngingi ngexali vilesisi.

15 ✧ Mo anu soli noxou la Anu mumamulonu lapuloto noxou Mosesi mo vaivaikala maumautunu ilou lapuloto sou. Anu mu'oxonu aloxo ne sou mupitane'i ta mitema la'oluxa'a ta tamei ne, mixali alavua mo vilesisi. No anu 'ilixo ane ne la sou Anu muxalilixu opo se'isisi no tainenge.

16 ✧ Mo no anu soli noxou no ovu valautu la Anu mupitane'i ta mitema la'oluxa'a ta tamei ne mixali vilesisi mune'e noxou Lataua. No anu ovu valautu ne la Anu mukalusou 'ilixo sou imolomolosilangengi ne.

17 ✧ Mo Anu mune'e la mua'aloxu a'alo laixe sou opo se'isisi. Anu mua'aloxu noxi'a ane'i ane mixolu 'alai xe noxi'a ane'i ane mixolu no paxa kalumo. 18 La sou no anu mii ma'ia ane Kalisito mu'oxonu ne mukisiinu vote'isinge ta Iutaia xe ane'i ane ta Iutaia uasi. Mo no anu Uleenu vilesisi muxolu noxinge la sou nenge tamomomo sou talai noxou Maminge.

19 ✧ Ngingi nge'oxonu aloxo ne la sou ngingi ngexolu loxo ta asila la ua, ngingi ngexali loxo ane'i mo ngexali ta mitema noxou Lataua xe ngexali Lataua ta 'olu. 20 ✧ Mo ngingi ngexali loxo tani Lataua mutulusou. Nexi ta mitema ane

✧ 2:14: 1Ko 12:13 ✧ 2:15: Kol 2:14 ✧ 2:16: Sek 9:10; Kol 1:20, 22 ✧ 2:17: Ais 57:19 ✧ 2:19: Ep 3:6 ✧ 2:20: 1Ko 3:11

Iesu mupalusixe, mo ta mitema sou palomatana, nexi aloxo lavo'lo sou tani tava'u. Ia Kalisito Iesu Anu loxo lavo'lo mutila manina sou tani tava'u ne. ²¹ ✧ Noxousi, xe nenge nenge'a tapita la tani lololinu ne utulu. Anu utulu la uxali taasou lalotu tatila noxou Tila sou talotu ulai noxou Lataua no anu. ²² ✧ Mo noxousi la Anu mutulusinge kalumo la ngexali taasou Uleenu Lataua sou uxoxolu no anu.

3

Paulo Mua'aloxu A'alo Laixe sou Iesu Mulai Noxi'a Ane'i Ane ta Iutaia Uasi

¹ ✧ Tava'u xo eni Paulo itema sou xaixai noxou Kalisito Iesu esu'ulingengi ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi, la sou exolu no nano no taasou navunavu. ² ✧ Eni elavu sou lexe ngingi ngelomu sou lexe no anu alauna noxou Latauamenge, la Anu musosovosilo sou a'oxonu xaixaisinge noxou. ³ ✧ Mo mii ma'ia ane mutalume tei ne mupala'a noxilo la sou eni ekaukavu seville no anu tei ne. ⁴ No mine ngingi ngaitisou la sou ngingi ngamomomosou, ngalavusou lexe eni elavu manina no anu mii ma'ia mutalume noxou Kalisito. ⁵ Mii ma'ia ane mutalume noxi'a ta mitema ane tatei, vaimomo 'o Uleenu mupala'alixu noxixe ta mitema sou ane Iesu mupalusi'a mo ta mitema sou palomatana noxou. ⁶ ✧ Mii ma'ia ane mutalume ne aloxo 'o, no anu a'alo laixe sou Iesu Kalisito la mu'oxongengi ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi nenge'a taxali vilesisi. Mo ngingi ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi ngano'u mii ma'ia

✧ 2:21: 1Ko 3:16 ✧ 2:22: 1Pi 2:5 ✧ 3:1: Pil 1:7, 13 ✧ 3:2: Kol 1:25 ✧ 3:3: Ep 1:9-10; Kol 1:26 ✧ 3:6: Ep 2:13, 16-19

ane Lataua musakiinu vaikala sou tei noxou Iesu lexe ta Isilaeli ino'u ne. No anu xaixai noxou Kalisito Iesusi la ngingi ngano'u kalumo.

⁷ ✧ Lataua mu'oxoleli exali amitema sou xaixai noxou. Mo no anu alauna noxou la Anu mulosilo xavi noxou la sou eni exali itema sou xaixai noxou. Sou a'aloxu a'alo laixe sou Iesu. ⁸ ✧ Mo ta mitema noxou Lataua ne miua'ulixo, ia eni ne uasisi manina mo amii vitanisi. Ia Anu mualau-nasilo laixe la mulosilo xaixai sou aa'aloxu a'alo sou mimii laixe sou Kalisito e tatilovo sou uasi ulai noxi'a ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi. ⁹ La sou vaimomo 'o eni a'oxonu ulamana noxinge aloxo 'o. Lataua mukoinu mimii latala mukalusi la mimii latala anu mutalume iou noxi'a ane'i tatei. Ia vaimomo 'o Anu mulosilo xaixai sou a a'aloxu mimii ma'ia ane mutalume ne. Anu u'oxonu uxali maninasou. ¹⁰ Tei la Anu mutalume iou ia vaimomo 'o la Anu mu'oxonu lalotu noxou muxali. Mo anu mumasaxa lexe no anu lalotu noxou la ane'i ane mixolu teitexi no loxotolo mo ta tatila noxi'a ta uleenu e misaxila'u loxotolo ilavusou mo imaisou xavutala lailaixe iouiou noxou ne uxali lamana noxi'a. ¹¹ Tatei manina la Lataua muxavutala lexe u'oxonu mii ane kaluxu uasi ne uxali, ia vaimomo 'o no anu xaixai noxou Kalisito Iesu Tila noxinge, la sou Anu mu'oxonu mimii ne muxali manina. ¹² ✧ Xo nenge noxou Kalisito, mo nenge temuxaxu tanenge noxou Kalisito la sou nenge tamama'u sou talai noxou Lataua uasi.

¹³ La sou eni avikalangengi aloxo, ngaxavutala malaxo no anu tu'umaxu ane noxilo singe 'o uasi xo eni a'itingengi.

Lakilaka Noxou Paulo Si'a ta Epeso

✧ 3:7: Kol 1:25 ✧ 3:8: 1Ko 15:9-10 ✧ 3:12: Ioa 14:6; Rom 5:2

14 Tava'u aloxo 'o, la sou eni axolau tava'ilo vo'uxu ulu'elai no talaxu la akilaka ulai noxou Maminge. 15 Ane'i ane mixolu teitexi no opo loxotolo xe ane'i ane ixoxolu no lia 'a. Mo Anu molu mumoxo'u ualaualasi'a, mo ane'i loxo ta mata noxou. 16 Eni akilaka ulai noxou Maminge lexe, no anu mimii tavu'alo lailaixe iouiou noxou, la Anu u'ana'analingenge no anu xavi Uleenu noxou mo uxolu no nano noxinge, la u'oxonu pekia'inge. 17 ✧La sou Kalisito umomomo sou uxolu noxinge xo ngingi ngemuxaxu tangengi. Mo eni akilaka lexe 'ilixo sou tangengi noxou Lataua tanengingenge ngatongato'o uxali utila no anu maulingenge. Mo usiatoto loxo ovu uli'u ulu'elai no lia. 18 Mo ngingi ngongi'a ta mitema noxou Lataua ngano'u xavi, mo ngalavu sou manina 'ilixo noxou Kalisito sou tanuxa'a ta mitema. Masaxa noxou ne mutila manina mo veveeni manina mo mulai teitexi manina xe mulu'elai no lia manina. 19 La sou ngingi ngelavusou 'ilixo noxou Kalisito sou tanungenge ne anu mutila manina mo muaulixu lavulavu. Ia ngingi ngelavusou, la sou mimii ane noxou Lataua ne anu u'ana'analingenge no anu.

20 Ia noxou la Anu umomomo sou u'oxonu mimii tavu'alo. Mimii ane ne mua'ulixu mimii ane nenge texavutalanu mo tekilaka. Ia no anu xavi noxou ane uxolu uxaxai noxinge ne, mua'ulixu mimii ane ne. 21 La sou no voxovoxo utotomu ta mitema ukalusi e ilotu noxou Iesu ta'itinu ualasou Lataua no ualasou Kalisito Iesu utotomu mo kaluxu uasi. Manina.

✧ 3:17: Ioa 14:23; Kol 1:23; 2:7

4

Nenge Texali Vilesisi Noxou Kalisito

¹ ✧Eni Paulo exolu no nano no taasou navu-navu xo eni e'oxonu xaixai noxou Tila aloxo ne la sou, eni avikalangengi pekia'u aloxo 'o. Lataua mu'avalinge sou ngataxanu 'ava noxou mo ngamulinu manina. Mo ngamulinu 'ili'ilixo mulapu noxou. ² ✧Mo ngataloxolingenge manina noxi'a ta menexinge mo opongengi uai se'isisi noxi'a. Mo la'iangengei'a paleai'a uasi. Ngingi ngamulinu 'ili'ilixo mulapusi. Mo tanengingenge ngatongato'o. ³ ✧Mo xavingengiu 'ilixo sou ngaxolu ngapita. No anu xavi Uleenu la Anu ulosinge opo se'isisi, la sou usakingengi la ngaxolu ngapita mo ngaxali vilesisi. ⁴ Nenge texali vasimenge vilesisi mo Uleenu Tavuna vilesisi uxoo noxinge. Aloxo Lataua mu'avalinge la sou ngingi ngaloopala no anu mii vilesisi. Mii vilesisi ne lexe Lataua umomomosou vaikala noxou la ulosinge mimii lailaixe ane Anu mu'avalingexu ne. ⁵ Tila anu vilesisi mo muxamuxaxu tanenge ne vilesisi xe 'ilixo sou ta'ulo ne anu vilesisi. ⁶ ✧Mo Lataua vilesisi anu Maminge nenge latala mukalusi. Anu usaxila'a ta mitema mukalusi mo Anu uxaxai noxi'a ta mitema mukalusi xe Anu uxolu no nano noxi'a ta mitema mukalusi.

⁷ ✧Ia noxinge vilevilesi la Anu mualaunasinge laixe la sou Kalisito mumila'anu mimii lailaixe noxou ne sou mulosinge. ⁸ ✧Tava'u aloxo ne la sou vaikala mikaukavunu muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu muvikala aloxo 'o.

✧ 4:1: Kol 1:10 ✧ 4:2: Kol 3:12-13 ✧ 4:3: Kol 3:14-15 ✧ 4:6: 1Ko 12:6 ✧ 4:7: Rom 12:3, 6 ✧ 4:8: Lex 68:18

“No voxo ane Anu mutelai teitexi
 la muno'a ta mitema tavu'alo mitilitili'usi'a
 milai kalumo
 la mumila'anu mimii lailaixe noxi'a ta
 mitema.”

⁹ ✧Ia Anu mutelai teitexi laaxu a loxovaa? Anu laaxu lexe Anu mulu'e no lia 'o mo mulu'elai no lia manina. ¹⁰ Anu ane mulu'e no lia 'osi ane mutelai teitexi no loxotolo mo mua'ulixu loxotolo ne ia mulai teitexi manina. Anu mu'oxonu aloxo ne mo sou Anu uxolu no anu mimii latala no lia 'o mo opo loxotolo ukalusi la sou Kalisito uxali usaxila'u mii mukalusi. ¹¹ ✧Anusisi ane mulosi'a ta mitema xaixai sou ixaxaisou. Se'i mulosi'a xaixai sou mixali ta mitema ane Iesu mupalusi'a. Mose'i mulosi'a xaixai sou mixali ta mitema sou palomatana, mose'i mixali ta mitema sou ia'aloXu a'alo laixe sou Iesu ulai noxi'a ta mitema mose'i mixali ta mitema sou isaxila'a ta mitema mo ilosi'a ta mitema lavulavu sou imulinu 'ili'ilixo ma'ia Lataua umasaxau. ¹² Kalisito mulosi'a ta mitema xaixai ane ne sou mulalaxine'i ta mitema noxou Lataua sou i'oxonu xaixai laixe noxou. Aloxo ne la sou lalotu noxou Kalisito uleme xe utulu pekia'u. ¹³ ✧Anu usolonu ulai uxali no mine nenge taxali vilesisi no anu muxamuxaxu tanenge, mo no anu lavulavu noxinge noxou Lataua 'Olu. Mo lalotumenge uleme uxali utila ulai uxali no mine nenge maulinenge umomomo loxo Kalisito noxou.

¹⁴ La sou nenge tamomomo sou taxolu loxo ta molomolo la uasi. Mo mamu sou ngalomuxu vaivaikala noxi'a ta mitema sou isuisu mo kalakalavoi. Xo anu u'oxongenge la xavutalamenge ulai une'e loxo lasipi xasi mo atume

utavutavulenu. ¹⁵ ✧Ia tanengexa'a ta menexinge mo tavikala maninasi noxi'a. La sou Anu u'oxonenge taleme noxou Kalisito e Anu kisinge. ¹⁶ No anu saxisaxila'u noxou la Anu mu'oxonu mineminenge iouiou no vasimenge ne mupitanu mo mutoxotoxo vaxa la sou muxali itema vasi-molu. La sou no anu mineminenge iouiou no vasimenge ne uxaxaisou xaixai na'u vilevilesi la uxali tatila mo uleme loxo Kalisito tanunenge.

Ngaxolu loxo Lamana ta 'Olu

¹⁷ ✧La sou eni avikalangengixu mimii 'o mo apeletotosinge no ualasou Tila lexe, mamu sou ngaxolu loxo ta mitema ane'i ane ta Iutaia uasi. Ane'i xavutalai'a ne uxovulaulau vitanisi. ¹⁸ Mo xavutalai'a ne lamana uasi mo ie'i isivoxo xe mitatusou oponse'i pekia'u la sou mu'oxone'i mixolu va'axu no anu maui ane noxou Lataua. ¹⁹ Mo xavutala laixe ne musu'a la sou mu'oxone'i la imaela no anu 'ili'ilixo masumasua ane i'oxo'oxonu ne uasi manina. Mo mi'unalai manina no anu 'ili'ilixo masumasua utotomu misevile.

²⁰ Ia ngingi ngene'e sou ngalavusou Kalisito no anu vote'i aloxo ne uasi. ²¹ Mo eni elavusou lexe ngingi ngelomusou a'alosou, mo Anu mulosiengi mukalu. Sou ngamulinu vaikala manina ane muxolu noxou Iesu. ²² ✧Mo mulosiengi sou ngamulinu maui ane ngemulimulinu tei ne uasi. Mo ngaxexeenu itema ane teinu e uxolu noxinge la u'oxonu masuangengi la sou uavutilixu xavutala masumasua la sou u'oxongengi ngaulua ne usu'a. ²³ ✧Mo xavutalamengi ne uxui mo uxali alavua

✧ 4:15: Kol 1:18; 2:19 ✧ 4:17: Rom 1:21; 1Pi 1:14 ✧ 4:22: Rom 8:13; Kol 3:9 ✧ 4:23: Rom 12:2

manina. ²⁴ ✧ Mo ngingi ngemulinu mauli alavua la ngexali itema ane alavua, loxo ta mitema Lataua mukoine'i sou ixali loxo Anu, sou ngemulinu 'ili'ilixo mulapu mo malemalenga manina mo ngexolu va'axu no anu 'ili'ilixo masumasua manina.

²⁵ ✧ Aloxo ne la sou ngasu'anu 'ilixo sou ngakalalakovoini ta mingemingengi ia ngavikalane'i maninasi. Xo nenge vilevilesi 'o tapita no anu Kalisito vasimolu. ²⁶ ✧ Lexe ngingi la'iangenge la mamu sou u'oxongengi ngasusu. Mo mamu sou la'iangenge uxoxolu ulai uxali no aso ulu'elai. ²⁷ Mo mamu sou ngalosou Satani taiinu vile. ²⁸ La sou 'ei ane upakapakali ne mamu sou upakapakali. Ia laixe lexe anu uxaxai mo ususunu avolu ulu'elai no lia mo sou umolo mimii la usu'uline'i ane'i ane xa'a mimii uasi.

²⁹ ✧ Mo ngavivikala la mamu sou vaikala masumasua ulaa no anangenge. Ia ngaleanu vaivaikala lailaixesi sou u'oxonu pekia'a ane'i ane imasaxau su'uli xe usu'uline'i no anu alauna ane'i ane ilolomu kalumo. ³⁰ ✧ Xo voxo a une'e la sou Lataua mululusinge mo musosovosinge no anu Uleenu Tavuna noxou sou ulotongengi ngalivu. La sou mamu sou ngalosou Uleenu Tavuna noxou Lataua tu'umaxu. ³¹ ✧ La sou laixe lexe ngaxexeenu 'ilixo sou opo masumasua mo 'ilixo sou la'iangenge mo 'ilixo sou ngakaikaitolo la ngaleanu vaikala masumasua noxi'a ta mitema. ³² ✧ Ia tangengixa'a

✧ 4:24: Tav 1:26; Kol 3:10 ✧ 4:25: Sek 8:16; Kol 3:8-9 ✧ 4:26: Lex 4:4; Iak 1:19-20 ✧ 4:29: Kol 4:6 ✧ 4:30: Ais 63:10; Ep 1:13-14; 1Te 5:19 ✧ 4:31: Kol 3:8 ✧ 4:32: Mat 6:14; 18:22-35; Kol 3:12-13

mo nga'oxonu 'ilixu sou opo se'isisi noxi'a ta menexinge ngatongato'o. Mo ngaxiunu tumalingeu 'ilixu ma'ia ane'i mi'oxonu mune'e noxinge. Aloxo noxou Kalisito la Lataua muxiunu tumalouu 'ili'ilixu masumasua noxinge.

5

¹ ✧ Lataua tanungenge misevile loxo anu ta 'olu, la sou laixe lexe ngingi ngamulimulinu 'ili'ilixu loxo Anu u'oxo'oxonu. ² ✧ Mo no anu xoluxolungenge la ngamasaxainge ngatongato'o. Aloxo Kalisito mumasaxainge la mulosou maulixusinge loxo mii tuma'u lailaixe mo iaiama lailaixe manina uela ulai noxou Lataua.

³ La sou mamu sou nga'oxonu 'ili'ilixu sou vote'i mo 'ili'ilixu masumasua iouiou xe ngaisuisuxu ta menexinge mi'ami'a la ngavivikala sou. Xo ngingi ngexali ta mitema noxou Lataua la 'ili'ilixu ane ne nga'oxonu uasi. ⁴ Mo a'alo masumasua mo a'alo ane laixe uasi xe suku masumasua nga'oxonu uasi, ngasu'anu mo usu'a. Vaivaikala aloxo ne anu laixe sou ngingi nga'oxo'oxonu uasi, ia laixe lexe ngingi ngavikala laixe noxou Latauasi. ⁵ ✧ Xo ngingi ngelavusou laixe lexe ta mitema ane i'oxo'oxonu 'ilixu sou vote'i mo 'ili'ilixu masumasua iouiou mo isuisu ne ane'i umomomo sou i'unalai no anu saxisaxila'u noxou Kalisito mo Lataua e no anu opo loxotolo uasi. Ta mitema ane aloxo ne, 'ili'ilixu ane ne muxali loxo lataua noxi'a.

Tamuamua'i no Anu Lamana

✧ 5:1: Mat 5:48 ✧ 5:2: Mul 29:18; Eva 10:10 ✧ 5:5: 1Ko 6:9-10; Kol 3:5

6 ✧ La sou mamu sou itema vile u'oxonu lolongenge no anu vaivaikala ane tematemanu uasi la ngamulinu. Xo la'ia noxou Lataua uxolu noxi'a ane'i ane imulinu 'ili'ilixu ane ne xe ilolomu uasi. 7 Aloxo ne la sou mamu sou ngingi ngongi'a ngaxolu ngapita.

8 ✧ Xo tei la ngingi ngexolu no isivoxo, ia vaimomo 'o Tila mu'oxongengi la ngingi ngexolu no lamana. La sou ngamuamua'i loxo lamana ta 'olu. 9 Xo ngingi lamana ta 'olu la sou 'ili'ilixu lailaixe mo 'ili'ilixu mulapu xe 'ilixu sou vaikala manina uxolu noxinge, la anu umaxa'u nene'axu lamana anesi. 10 Mo ngingi ngatovo ngatilosou 'ili'ilixu ma'ia manina ane ngingi nga'oxonu la Tila u'osa no anu. 11 Ngaxolu va'axu no anu 'ili'ilixu masumasua sou isivoxo ne xo anu uxalilixu nene'axu vile laixe uasi. Ia ngano'u 'ili'ilixu masumasua ne uatu mo ngamulaxu lamana. 12 Xo tamaela sou talemolu 'ili'ilixu ma'ia ane mi'oxo'oxonu mutalume ne. 13 ✧ Ia lamana uxalilixu mii ma'ia ane mutalume ne uxali lamana. 14 ✧ Xo no anu lamanasi la sou mimii latala e mutalume ne muxali lamana. La sou umomomo sou vaikala aloxo 'o.

“Nini 'ena'ei neai, ne natulu.

Natulu no anu soli.

Mo Kalisito lamanaxu uieisine.”

15 ✧ Mo ngasaxila'u muamua'ingenge laixe ia mamu sou ngamuamua'i loxo itema xavutalau laixe uasi, uasi. Ngamuamua'i loxo itema xavutalau laixe. 16 Mo vaimomo 'o anu voxo nga'angingi sou nga'oxonu 'ili'ilixu lailaixe xo vaimomo 'o

✧ 5:6: Rom 1:18; Kol 2:4, 8 ✧ 5:8: Ioa 12:36; Ep 2:13; Kol 1:13;

1Pi 2:9 ✧ 5:13: Ioa 3:20-21 ✧ 5:14: Ais 26:19; Rom 13:11

✧ 5:15: Kol 4:5

anu voxo masumasua. Xo itema sou isivoxo u'oxonu lolongenge. ¹⁷ Aloxo ne la sou ngaxolu ngaxovulaulau uasi, ia ngalavu sou masaxa noxou Tila a loxovaa. ¹⁸ ✧Mo ngaixu lexa pekia'u mamu xo anu sou uxovulaulaulingenge la ngasu'a avile. Ia laixe lexe nga'ana'ana no anu Uleenu Tavuna. ¹⁹ ✧Mo lexe ngavivikalangengi ngatongato'o la laixe lexe ngavivikala no anu lexe e muai no nano no anu Lavuku sou lexe, mo ngalexe la ngalexe lexe sou lalotu. Xe lexe ma'ia Uleenu uxalixu no tangengi sou ngalexenu. Mo ngalexe no anangenge mo ngalexe no nano no tangengi ulai noxou Tila. ²⁰ ✧Mo utotomu la ngavikala laixe ulai noxou Lataua anu Maminge no anu mimii tavu'alo ukalusi no ualasu Tila noxinge Iesu Kalisito.

Vaikala Ulai Noxi'a ta Mulu Ilo'a ta Semase-mai'a

²¹ ✧Ngingi ngaxolu no laangenge ngatongato'o xo ngingi nga'ume mo ngatoxonu Kalisito. ²² ✧Ta sema ngaxolu no laaxa'a ta mulumulumengi mo ngalomuxa'a loxo ngingi ngexolu no laaxu Kalisito mo ngelomuxu. ²³ ✧Xo mulu anu muxolu kisie semau loxo Kalisito anu muxolu kisou lalotu. Xo lalotu anu Kalisito vasimolu mo Anu mupamaulinu. ²⁴ Ia aloxo lalotu uxolu no laaxu Kalisito la ngingi ta sema kalumo ngaxolu no laaxa'a ta mulumulumengi no anu mimii latala ukalusi. ²⁵ ✧Mo ngingi ta mulu kalumo ngamasaxi'a ta semasemamengi misevile. Aloxo

✧ 5:18: Luk 21:34 ✧ 5:19: Kol 3:16 ✧ 5:20: Kol 3:17 ✧ 5:21: 1Pi 5:5 ✧ 5:22: Kol 3:18; 1Pi 3:1 ✧ 5:23: 1Ko 11:3; Ep 1:22 ✧ 5:25: Kol 3:19; 1Pi 3:7

Kalisito mumasaxau lalotu misevile la mulosou maulixu sou. ²⁶ ✧ Mo mu'ulosou lalotu mo muxali malemalenga manina mo muxali ta na'u no anu lexa xe no anu vaikala noxou. ²⁷ ✧ Mo umasaxa lexe ulalaxiinu lalotu noxou ne uxali laixe mo uleleme manina no iou. Mo nuni vile mo xoxoa mo mimii iouiou uxolu no anu lalotu noxou ne uasi. Anu umasaxa lexe lalotu noxou ne uxolu va'axu no anu 'ili'ilixo masumasua mo ixalisou susu vile no anu uasi. ²⁸ Anu iouvilesisi aloxo ta mulu ngamasaxai'a ta semasemamengi manina aloxo ngamasaxainge manina. 'Ena'ei ane umasaxaie semau la anu mumasaxau kalumo. ²⁹ Xo itema vile ulavusou u'oxonu masuanu vasi-molu uasi, ia anu ua'anu xe usaxila'u laixesi. Anu iouvilesisi aloxo Kalisito u'oxonu no anu lalotu. ³⁰ Xo nenge vilevilesi tepita la sou texalixu lalotu ne vasimolu muxali. ³¹ ✧ La sou vaikala muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu muvikala aloxo 'o,

“Tava'u aloxo ne la sou mulu u'umesi'a momu ilee nenu la ulai ilee semau ixolu ipita sou ixali vilesisi.”

³² ✧ Vaikala ane 'o ne laaxu tatila manina mo mutalume ia eni elavusou lexe anu mulemo Kalisito ilou lalotu noxou. ³³ Ia anu aloxo ne ulai noxinge ngingi ngamulu vilevilesi lexe ngamasaxaie semameni manina aloxo ngingi ngamasaxainge manina ne. Xe ngingi ngasema kalumo ngatoxonu mulumengi.

6

Vaikala Ulai Noxi'a ta Molomolo Mo ta Mami'a Ilo'a ta Neni'a

✧ 5:26: Tit 3:5 ✧ 5:27: 2Ko 11:2; Kol 1:22 ✧ 5:31: Tav 2:24; Mat 19:5 ✧ 5:32: Pal 19:7

1 ✧ Ta molomolo, ngatoxone'i ta maminge ilo'a ta neninge. Xo ngingi noxou Tila. Xo anu 'ilixo laixe sou ngamulinu ane. 2 ✧ Vaikala muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu noxou Lataua mikaukavunu aloxo 'o, “Ngatoxone'i ta maminge ilo'a ta neninge.”

Xo anu lapuloto muai tei aloxo ne mo misakiinu vaikalasou aloxo 'o, 3 “Lexe ngingi nga'oxonu aloxo ne la sou mimii ma'ia ane ngingi na'oxonu ne uxali laixesi la nga'osa mo ngaxolu maxuveeni no lia 'o.”

4 ✧ Mo vaikala ulai noxi'a ta molomolo ta mami'a aloxo 'o. Mamu sou nga'oxone'i ta 'ilinge la'iaxa'a. Ia ngingi nga'oxonu 'ilixo laixe mo ngamomosi'a xe ngapotone'i no anu vaikala noxou Tila.

Vaikala Ulai Noxi'a ta Mitema sou Ixaxai Vitanisi Ilo'a ta Tatilasi'a

5 ✧ Mo ngingi ta mitema sou ixaxai vitanisi ngalomuxa'a ta tatilasinge no lia 'o mo ngatoxone'i. Mo nga'ume noxi'a la nga'oxonu xaixai laixe manina no ie'i. Aloxo ngingi nga'oxonu ulai noxou Kalisito. 6 Loxo 'o io ngingi nga'oxo lexe nga'oxonu xaixai laixesi no mine ane'i ixoxolu imamaisingesi la i'osasingexu. Ia aloxo ne uasi, ngingi nga'oxonu xaixai loxo ngingi ta mitema sou xaixai vitanisi noxou Kalisito mo opongengi u'osa sou ngamulinu masaxa noxou Lataua. 7 La sou ngaxaxai no opongengi maninasou. Xo xaixai e ngingi nga'oxonu ne nga'oxonu ulai noxi'a ta mitema uasi. Ngingi nga'oxonu loxo nga'oxonu

✧ 6:1: Kol 3:20 ✧ 6:2: Lap 5:16 ✧ 6:4: Lex 78:4; Xav 22:6; Kol 3:21 ✧ 6:5: Kol 3:22-23; Tit 2:9-10; 1Pi 2:18

ulai noxou Tila. ⁸ ✧ Xo ngingi ngelavusou lexe ta mitema sou ixaxai vitanisi mo ane'i ane ixaxai vitanisi uasi ne Tila ulosi'a 'ulu sou xaixai laixe noxi'a ukalusi.

⁹ ✧ Mo ngingi ta tatilasi'a ta mitema sou ixaxai vitanisi kalumo nga'oxonu 'ilixo laixe noxi'a mo nga'oxone'i i'umenge mamu. Xo ngingi ngelavusou lexe ngingi ngongi'a ne Tila noxinge a uxolu teitexi no opo loxotolo mo ili'i la u'oxonu tulatula noxou evile uasi.

Ngatelonu Tokolomo sou 'Oto'oto Noxou Lataua

¹⁰ Ioxe, vaimomo 'o eni amasaxa akalusou vaivaikala noxilo ulai noxinge aloxo 'o. Ngingi ngongi'a Tila ngepita, mo no anu xavi musuku noxou la u'oxongengi ngatulu pekia'inge. ¹¹ ✧ La sou ngatelonu tokolomo sou 'oto'oto noxou Lataua utelo no vasimenge. Mo sou utalungenge xe u'oxongengi ngatulu pekia'inge sou ngalooxu xavutala kalakalavoi noxou Satani e lexe u'oxonu noxinge. ¹² ✧ Xo 'oto'oto ane 'o ne sou nenge ta'oto noxi'a ta mitema e vasime'a loxo nenge 'o uasi. Nenge ta'oto noxi'a ta uleenu ane mixolu teitexi mo ta'oto noxi'a ta uleenu ane iulaxune'i ta uleenu, mo noxi'a ta mimii ane xavine'i musuku e misaxila'u isivoxo no lialia 'o. Xe ta'oto noxi'a ta uleenu ta masumasua e muxolu teitexi no loxotolo. ¹³ Aloxo ne la sou ngatelonu tokolomo sou 'oto'oto noxou Lataua ne ukalusi mo uxoo no vasimenge. Mo sou no anu voxo masua la ngingi nga'oto ulivu pekia'inge. Xe ili'i no anu 'oto'oto ne ukalu la ngingi ngatulu peki'ainge

✧ 6:8: 2Ko 5:10; Kol 3:24-25 ✧ 6:9: Rom 2:11; Kol 4:1 ✧ 6:11: Rom 13:12; 2Ko 10:4 ✧ 6:12: 1Pi 5:8-9

mo ngalapau uasi. ¹⁴ ✧ Lexe ngingi ngamasaxa ngatulu pekia'inge la ngasakiinu vaikala manina loxo sini sou ngautupokolixu no vaimenge, mo 'ili'ilixo mulapu loxo sioveuxu lutungengi. ¹⁵ ✧ Mo ngalalaxii sou ngalai nga'aloxu a'alo laixe sou opo se'isisi noxou Lataua loxo siove sou tava'inge ngataanu no tava'inge. ¹⁶ Mo mii vile mutila no anu tokolomo sou 'oto'oto ne sou ngano'u utotomu ane muxamuxaxu tangengi loxo xaliau. Xo no anu xaliau ne la ngingi ngamomomo sou ngataluxu lalumiso axexexaxu noxou itema masua e lexe uto'omenge no anu. ¹⁷ ✧ Mo ngaxavutalanu 'ilixo sou Lataua mupamaulingengi uxolu no kisinge ngataanu loxo siove sou utaluxu kisinge. Xe ngano'u vaikala noxou Lataua ngateteliso loxo lavisou Uleenu Tavuna. ¹⁸ ✧ Mo utotomu la nga'oxonu lakilaka iouiou ulai noxou Lataua no anu xavi no anu Uleenu Tavuna, sou usu'ulingengi no anu taitaiinu a loxovaa. Mo ngateteliso 'ilixo ane ne uxolu no anu xavutalamengi pekia'u. Mo ngaloo xe ngakilakasi'a ta mitema noxou Lataua utotomu.

¹⁹ ✧ Mo ngakilakasilo kalumo lexe no mine eni avivikala la Lataua ulosilo vaivaikala sou alemolu, mo sou eni a'ume uasi la a'aloxu a'alo laixe noxou Iesu ma'ia mutalume ne. ²⁰ ✧ Xo eni itema sou a'aloxu a'alo laixe noxou Iesu e Lataua mupalusilo la sou eni misakileli no nano no taasou navunavu 'o. La sou ngakilakasilo mo sou eni a'alo la a'ume uasi mo a'alo no anu mii

✧ 6:14: Ais 11:5; 59:17; 1Te 5:8 ✧ 6:15: Rom 10:15 ✧ 6:17: Eva 4:12 ✧ 6:18: Luk 18:1; Kol 4:2; 1Te 5:17 ✧ 6:19: Kol 4:3-4; 2Te 3:1 ✧ 6:20: 2Ko 5:20; Plm 1:9

ma'ia ane lexe a'aloxu.

Vaikala Kaluxusou

²¹ ✧Ia eni amasaxa lexe ngalavu laixe no anu xoluxoluxo mo mimii ma'ia ane eni a'oxo'oxonu 'o la sou Tukikosi anu vivilo e eni emasaxau musuku xe itema sou xaixai manina noxou Tila molu ua'alomengi no anu mimii ukalusi. ²² Anu tava'u aloxo ne la sou eni epalusou mulai noxinge mo sou ngingi ngalavusou lexe nexi texolu a loxovaa xe umamaatolasinge.

²³ Mo eni akilaka lexe opo se'isisi noxou Lataua Maminge mo Tila Iesu Kalisito uxoo noxinge ta vivilo ngamasaxainge misevile ngatongato'o mo ngamuxaxu tangengi. ²⁴ Xe akilaka lexe alauna uxolu noxinge ukalusi e tangengi noxou Tila noxinge Iesu Kalisito utotomu mo kaluxu uasi. Manina.

✧ 6:21: Apo 20:4; Kol 4:7-8; 2Ti 4:12

Vaikala Noxou Lataua
The New Testament plus Genesis and Jonah in the Ata
language of West New Britain, Papua New Guinea
Buk Stat, Jona, na Nupela Testamen long tokples
Pele-Ata long Niugini

Copyright © 2009 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Pele-Ata

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Mar 2023 from source files dated 9 Oct 2020

4bfa18b4-9930-59a7-95c7-466b1629bee3